

Bilagshæfte til bet. o. f. t. beslutn. vedr. sanktionspolitikken over for Sydafrika

syning. Efter raffineringprocesserne er det umuligt at adskille olieprodukterne efter råolies oprindelsesland.

Desuden videresælges oliepartier i praksis gennem mellemhandlere og kan skifte ejer adskillige gange. Sælgere i tidligere led er derfor uden indflydelse på, hvilke endelige forbrugere der modtager olieprodukterne.

Det er derfor ikke muligt at konstatere, om olie, der er eksporteret fra danske olieliefer, efter viderehandel er blevet transporteret til Sydafrika.

Spørgsmål 17:

Ministeren bedes oplyse udvalget om, hvorvidt den amerikanske kongres har stillet betingelser for ydelse af IMF-kreditter til lande, som praktiserer apartheid, og i bekræftende fald om, hvad disse betingelser går ud på.

Svar (udarbejdet i samråd med økonomiministeriet):

Efter flere måneders særdeles vanskelige politiske forhandlinger vedtog den amerikanske kongres i november 1983 den lovgivning, der var nødvendig for, at USA kunne tiltræde den 8. almindelige revision af Valutafondens kvoter. Som led i det kompromis, der dannede grundlag for kongressens godkendelse af kvoteforhøjelsen, blev der på en række områder vedtaget ændringer i og tilføjelser til den i USA gældende lovgivning vedrørende Valutafonden.

En af disse tilføjelser drejede sig om direktiver for det amerikanske bestyrelsesmedlem i forbindelse med fondens udlån til lande, der praktiserer apartheid, og til lande med kommunistiske diktaturer. I bilag 1 er vedhæftet en uofficiel oversættelse af det pågældende afsnit i loven, hvis originaltekst er gengivet i bilag 2.

Det bemærkes i anledning af den amerikanske lovs flertalsform, at det netop ligger til grund for Danmarks Sydafrika-politik, at Sydafrika er enestående i verden ved at have gjort systematisk racediskrimination til grundlag for sin samfundsform.

Af lovteksten fremgår det, at direktiverne omfatter to sæt betingelser – nogle af økonomisk og økonomisk-politisk art og andre af proceduremæssig art.

For så vidt angår fondskreditter til apartheid-lande er der fire betingelser af økonomisk og økonomisk-politisk art, som skal være opfyldt, for at det amerikanske bestyrelsesmedlem kan stemme for en sådan kredit, se underafsnit b) side 2-3 i bilag 1.

For så vidt angår de angivne procedurer, kan det oplyses, at der kun yderst sjældent foregår afstemninger i Valutafondens bestyrelse om ydelse af kreditter m.m., og at det på nuværende tidspunkt er usikkert, om de nye amerikanske beslutninger vil få større betydning i praksis. Det kan tilføjes, at Valutafonden ikke i tiden siden november 1983 har behandlet spørgsmål om ydelse af lån til Den sydafrikanske Republik.

Spørgsmål 18:

Kan udenrigsministeren bekræfte, at den norske regering er imod norsk boykot af olietransporter til Sydafrika, så længe der ikke iværksættes en samlet boykot i FN-regie, og at der således ikke vil blive tilstillet de norske redere nogen regeringsopfordring om at begrænse disse transporter?

Svar:

Ligesom de øvrige nordiske lande har Norge ved adskillige lejligheder gjort det klart, at den forøgelse og effektivisering af det internationale pres mod Sydafrika, som man går ind for, realistisk set kun kan opnås ved sanktioner, som er baseret på bindende vedtagelser i FNs sikkerhedsråd eller på bindende internationale aftaler mellem en omfattende gruppe af lande. Denne principielle holdning gælder således også spørgsmålet om en boykot af olietransporter til Sydafrika.

De nordiske lande er imidlertid enige om, at i fravær af en bindende sikkerhedsvedtagelse vil isolerede nationale skridt virke imod deres hensigt. Det må herved også erindres, at der ikke for nærværende er udsigt til enighed om en bindende international aftale mellem en så omfattende gruppe af lande, at en boykot af salg og transport af olie til Sydafrika ville have nogen virkning.

Spørgsmål 19:

Kan udenrigsministeren oplyse, hvilke typer våben der er eksporteret fra Østeuropa til Den sydafrikanske Republik, således som det